

СУТНІСТЬ СИСТЕМИ «ВЛАДА-КОНТРОЛЬ- УПРАВЛІННЯ» ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЇЇ ЕЛЕМЕНТІВ НА ПРАКТИЦІ

*А.А. Граділь, студентка факультету економіки та менеджменту,
Сумський державний університет, м. Суми, Україна*

Кожен керівник обирає свій принцип управління, хоч ціль в усіх однакова, вести своє підприємство чи фірму шляхом процвітання та плодоносіння в майбутньому. В одних - це повна свобода в діяльності працівника з мінімальним втручанням керівника, в інших, навпаки, авторитарний стиль управління: жорсткі рамки, суворі методи та ніякого самовираження, що являється точним і ясним прикладом диктаторського стилю. Керівник є головним, а інші лише необхідною складовою для безперебійної роботи механізму й, до речі, легко замінними деталями. Існує широка класифікація стилів управління, які являються ефективними та корисними інструментами, якщо, звичайно ж, знаходять у руках справжнього майстра.

Проаналізуємо кожен із компонентів «влада - контроль - управління»

г влада - це саме право та можливість керувати та розпоряджатись чимось або кимось;

г контроль - це одна із основних функцій системи управління, процес забезпечення досягнення організацією своїх цілей;

г управління - процес планування, організації, приведення в дію та контроль організації з метою досягнення координації людських і матеріальних ресурсів, необхідних для ефективного виконання завдань.

Кожен із цих елементів, ніби певний природний цикл, включає та доповнює один одне і, здається, ця система, як живий організм, не змогла б правильно працювати та функціонувати без однієї із цих складових.

Управління організацією не можна перетворювати на «сухе» командування та накази, так як людський фактор один із впливовіших аспектів успішної роботи та процвітання.

Справжній лідер має бути не лише людиною, що займає високу посаду й має право керувати, а й особистістю, яка вміє впливати на людей за допомогою своїх навиків, вмінь, психологічних та естетичних аспектів і являється неформальним лідером для своїх підлеглих. Саме така особа здатна з розумом використовувати три вищерозглянуті складові.

Кожен керівник, який би стиль управління не переважав у його діяльності, має за основу всі три складові: влада, контроль, управління, але головна відмінність полягає у концентрації вмісту цих елементів, що додається у розчин характеру керівника, напряму діяльності організації, економічних умов її існування, складу працівників та інших важливих компонентів, які й створюють необхідні умови для існування

«економічного організму».

Певний відсоток організацій маючи популярну, затребувану діяльність, наповнену «свіжими» ідеями спіткається та падає на перших сходах розвитку через керівника, який не зміг обрати вірну модель управління. Даний факт лише підтверджує, що дані інструменти менеджменту є основою в успішному веденні бізнесу.

Рисунок. 1- Класифікація стилів управління

«Ніколи не проб'ється наверх той, хто не робить того, що йому говорять, і той, хто робить не більш того, що йому говорять». - один із принципів управління американського винахідника і талановитого підприємця Генрі Форда. Його автомобільна компанія, діяльність якої продовжується з 1903 року і до сьогодні, досягла успіху не лише через винайдену систему конвеєрного виробництва, а й за рахунок нестандартного та незвичайного методу управління й відношення до персоналу на той час .

Розглянемо детальніше ці методи. Генрі Форд скрупульозно та уважно відносився до кожної деталі свого автомобіля, будь то найперший створений ним екіпаж чи будь-який автомобіль із наступної виготовленої партії. З такою ж увагою він відносився і до кожного робітника свого підприємства, яке працювало, ніби новий, потужний та якісний мотор автомобіля марки Форд. Підприємець створював соціологічні відділи, які займалися підбором працівників, вивчаючи, аналізуючи життя кожної людини (сімейний стан, національність, релігійна приналежність, умови життя, рівень добробуту). Він впевнено все тримав у своїх руках: звільняв персонал, якщо вважав знання працівника недостатніми, зводив на мінімум витрати матеріалів і людських сил, намагався максимально автоматизувати

виробництво. Генрі Форд сам здійснював стратегічне і оперативне керівництво. Ось у таких аспектах і проявлявся диктаторський характер керування організацією, а отже влада-контроль-управління.

Інший приклад управління, на відміну від диктаторського стилю авто виробництва Форда, міцна та всім відома корпорація Google із демократичним стилем. Сергій Брін та Ліррі Пейдж (власники) дають повну свободу своїм працівникам, які не витрачаючи час на засідання, виконують свої робочі обов'язки. «Ми говоримо, що управляємо компанією хаотично. Ми управляємо нею на межі» - коментують власники корпорації.

Стів Джобс - американський підприємець і винахідник, генеральний директор корпорації Apple, людина яка зробила величезний крок, за все людство, ближче до високотехнологічного світу. Як раз його стиль управління поєднував авторитарний та демократичний стилі. Джобса критикували за його методику управління, агресивні та різкі дії щодо конкурентів, проявляв деспотизм та грубість до підлеглих. Тим не менш, якби ця людина так себе не вела то чи досягла б діяльність Apple таких висот, популярності та затребуваності серед споживачів усього світу?

Лише декілька прикладів, але вже можна зробити висновок: і влада, і контроль, і загалом процес управління є дієвими елементами в руках справжніх професіоналів.

Обравши певний із стилів управління, головне винайти свій, особливий, ефективний та найбільш «смачний» рецепт пропорцій цих складових, тоді саме ваш пиріг захочуть усі посмакувати.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник. - К: Кондор, 2009. - 187с.
2. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: пер. с англ. - М.: Дело, 2000. - 704с.
3. Офіційний веб-сайт Генрі Форд [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/ГенріФорд>
4. Офіційний веб-сайт Стіва Джобса [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.apple.com/stevejob/uk/>

Науковий керівник: Голишева Є.О., к.е.н, асистент каф. маркетингу та УІД

Екзистенційні та комунікативні питання управління: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, м. Суми, 23-25 січня 2014 р. - Суми: Сумський державний університет, 2014. - Ч.2. - С. 120-123.